

ELTE

EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR
UNIVERSITY LIBRARY AND ARCHIVES

Kutatási adatkezelés az ELTE-n: igények, szokások, kihívások a 2025-ös felmérés tükrében

Móring Tibor

Kutatástámogató könyvtáros

ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár,

Oktatás- és Kutatástámogatási Osztály

Ki, mit, hova, miért? Trendek és innovációk a kutatásiadat-kezelésben, HUN-REN Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet.

Budapest, 2025. október 8.

ELŐZMÉNYEK – KÖNYVTÁR ÉS KUTATÁSI ADATKEZELÉS

1. Az NKFIH pályázatainál kötelező pályázati dokumentumként megjelenik a kutatási adat-kezelési terv.
2. A HUNOR [országos képzéseket szervezett](#) a kutatók tájékoztatására, támogatására.
3. Az *ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár tevékenysége ezt követően*:
  - Tájékoztatás a kutatási adatkezelésről: 15 alkalom szervezése és megtartása, 248 fő részvételével.
  - Konzultációk biztosítása kutatási adatkezelési tervekkel kapcsolatban.
  - Kutatási adatkezelés témájú e-learning tananyag készítése az Egyetemi Könyvtári Szolgálat *Digitális írástudás, információszerzéstől a publikálási ismeretekig* című anyagához kapcsolódva.
  - Együttműködés az ELTE Rectori Kabinet Tudománypolitikai Irodával. *A nyílt tudomány alapjai* című képzés kiemelt témája a kutatási adatkezelés. ÚNKP, EKÖP célcsoport.
  - Kutatási adatkezelés témájú felmérés készítése az ELTE kutatói körében, első ízben.

A FELMÉRÉS STRUKTÚRÁJA, 2025

---

*1. Általános információk:
szervezeti egység és
tudományterület*

*2. Kutatási adatok típusa,
mennyisége és tárolásuk*

*3. Kutatási adatok
megosztása*

*4. Adatrepozitóriumi
ismeretek, adatrepozitóriumi
igények*

*4. Adatgazdász szolgáltatások
igénybevételével kapcsolatos
kérdések*

5. Megjegyzések

1. ÁLTALÁNOS ADATOK I. – INFORMÁCIÓK A KITÖLTŐKRŐL

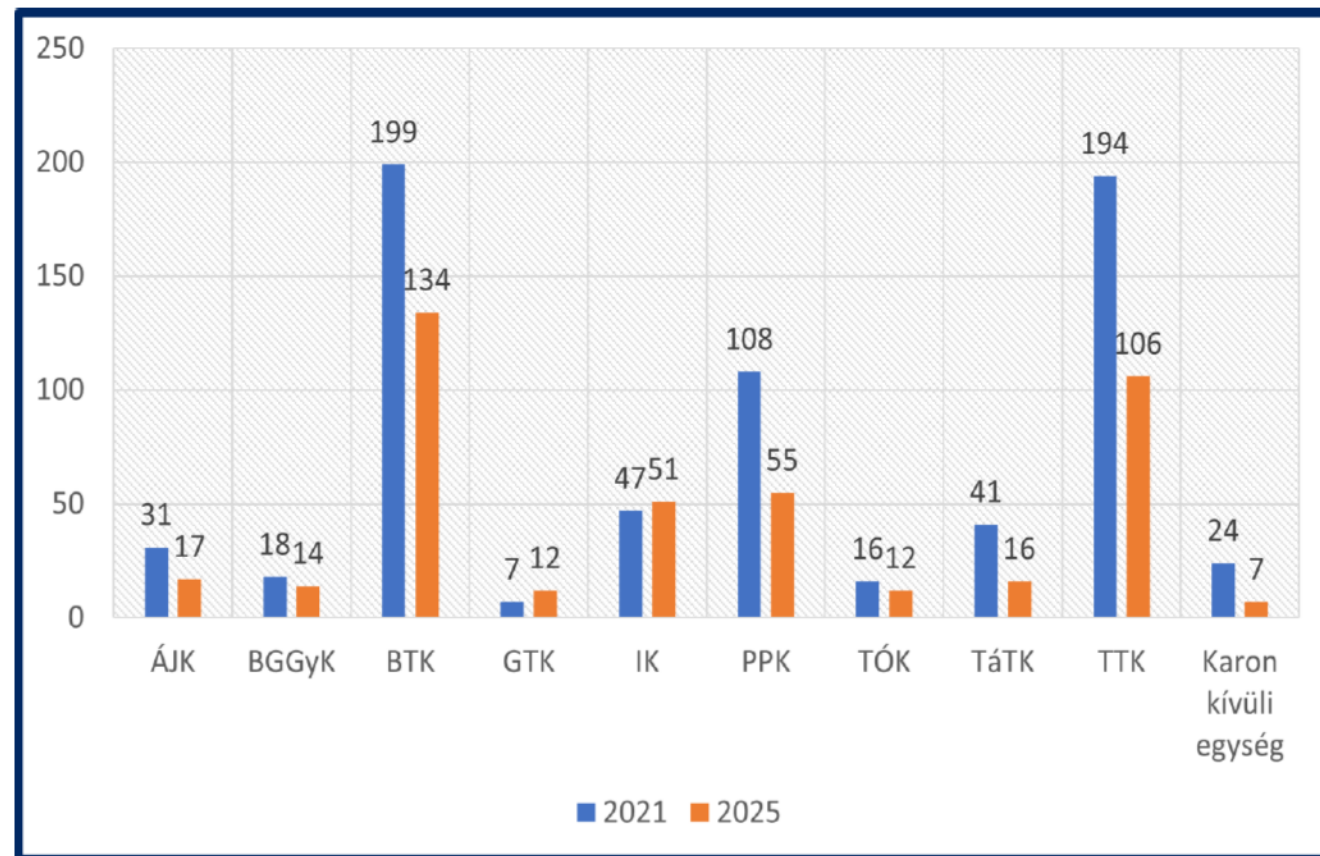
2021

- **661 teljes válaszadás, 147 megkezdett**
- *Kitöltési időszak:* 2021. november 3. – december 3. (4 hét)
- *Célcsoport:* doktoranduszok, oktatók és kutatók (6 920 fő)
- *Meghirdetési csatornák:* Neptun, egyetemi hírlevél, könyvtári kommunikációs felületek

2025

- **417 teljes válaszadás, 87 megkezdett**
- *Kitöltési időszak:* 2025. május 21. – július 3. (5 hét)
- *Célcsoport:* doktoranduszok, oktatók és kutatók (6 076 fő)
- *Meghirdetési csatornák:* Neptun, egyetemi hírlevél, könyvtári kommunikációs felületek, pályázati belső kommunikációs csatorna

1. ÁLTALÁNOS ADATOK II. – A KARI RÉSZVÉTEL

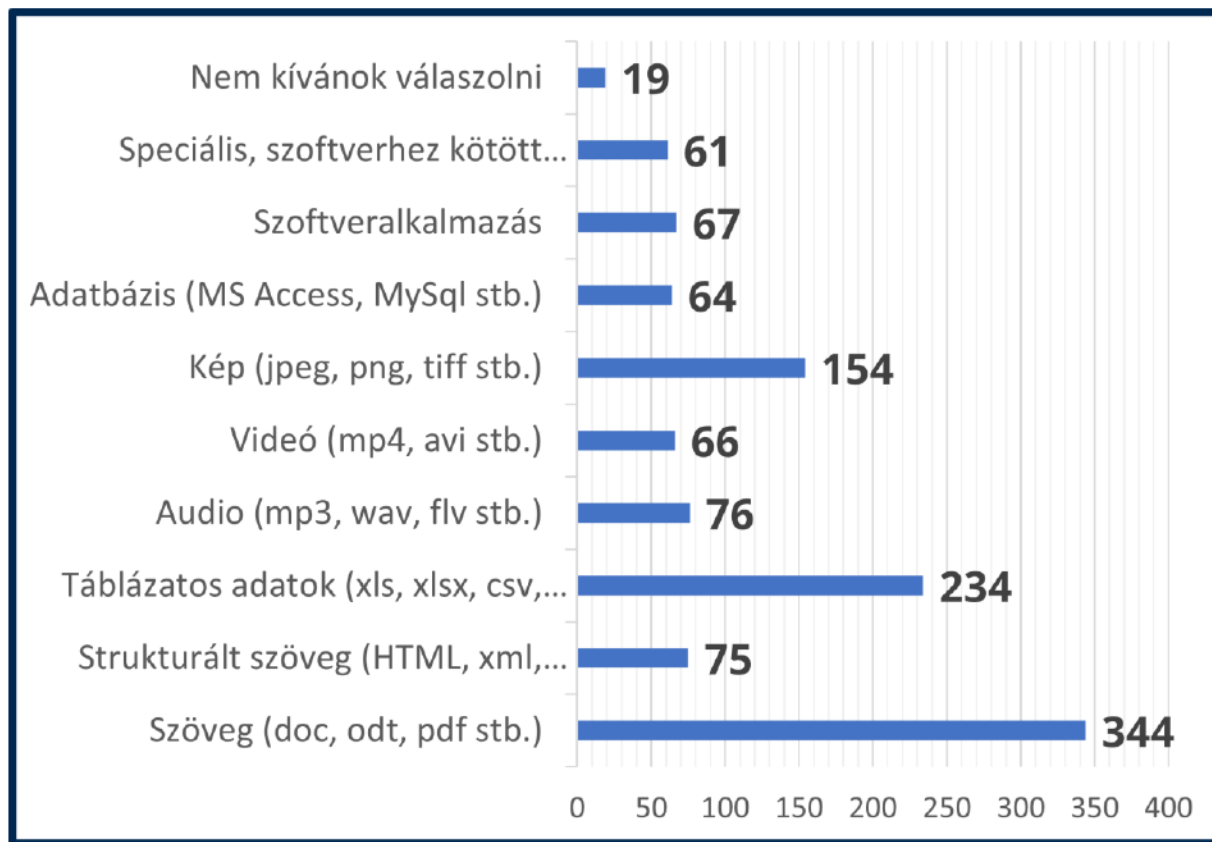

Az ELTE mely karához kötődnek a kutatásai?

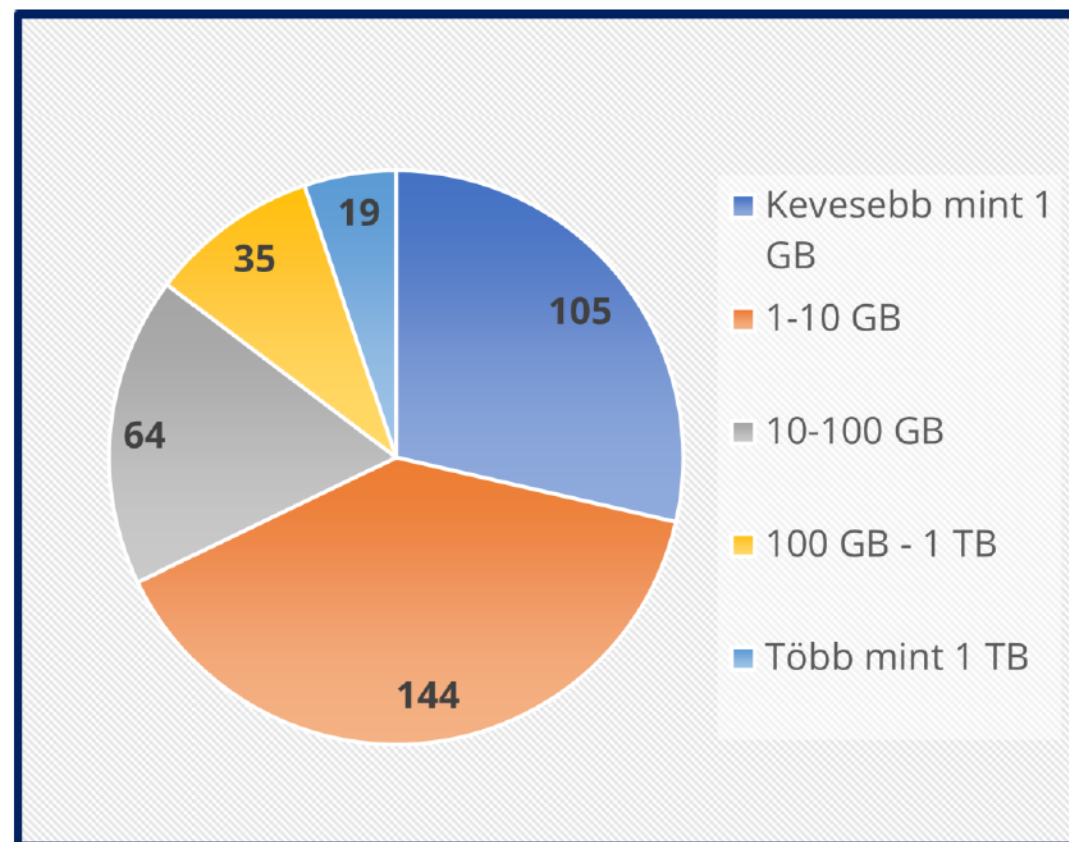
Fő tudományterület	Tudományterület	Előfordulás
Bölcsészettudományok	Nyelvek és irodalom	57
Természettudományok	Biológiai tudományok	47
Természettudományok	Föld- és környezettudományok	44
Társadalomtudományok	Neveléstudományok	44
Természettudományok	Számítógép- és információtudományok	41
Bölcsészettudományok	Történelem és régészet	28
Természettudományok	Kémiai tudományok	21
Természettudományok	Fizikai tudományok	20
Természettudományok	Matematika	20

2. KUTATÁSI ADATOK ELHELYEZÉSE

Milyen típusú adatok keletkeznek a kutatása során?

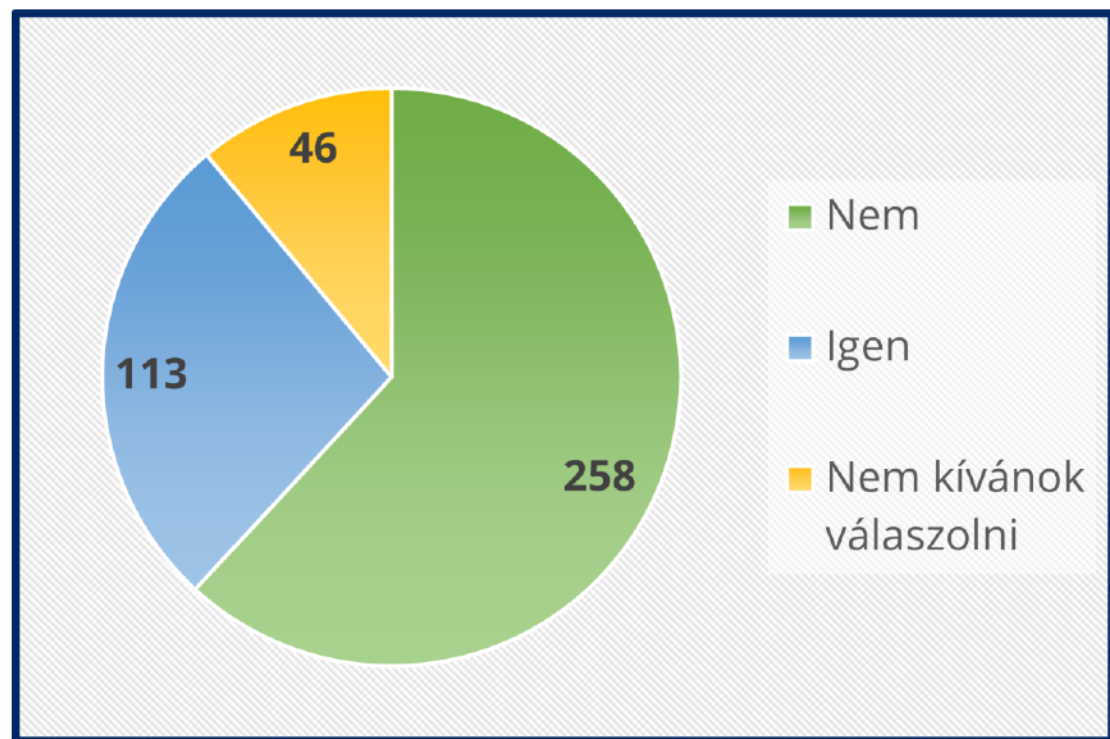

Kérjük, becsülje meg, milyen mennyiségű kutatási adat keletkezik átlagosan egy (egyéni vagy csoportos) teljes kutatási projektje során!

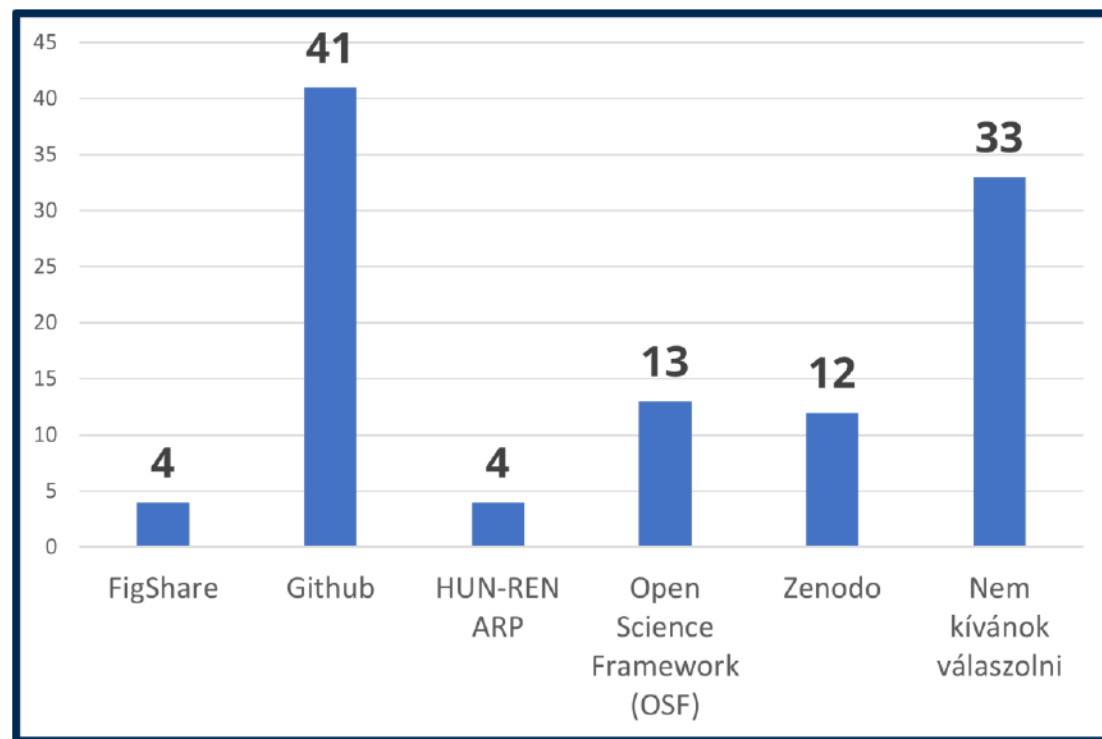

2. KUTATÁSI ADATOK ELHELYEZÉSE

Használ-e adatrepozitóriumot a kutatási adatok tárolására és megosztására?

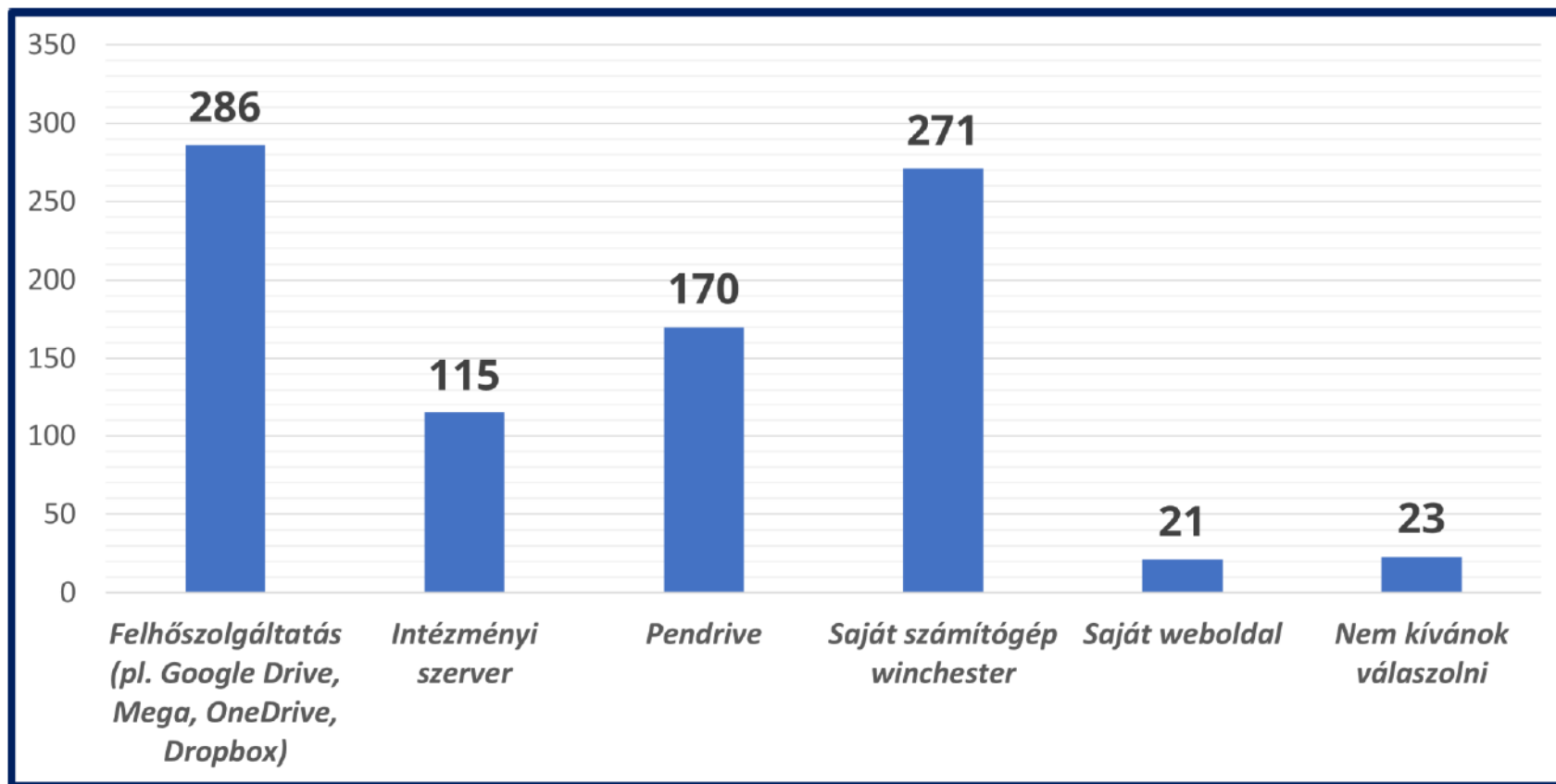

Mely adatrepozitóriumo(ka)t használja a kutatási adatok tárolására és megosztására?

2. KUTATÁSI ADATOK ELHELYEZÉSE II.

Milyen egyéb informatikai infrastruktúrákban tárolja a kutatása során keletkezett adatokat?

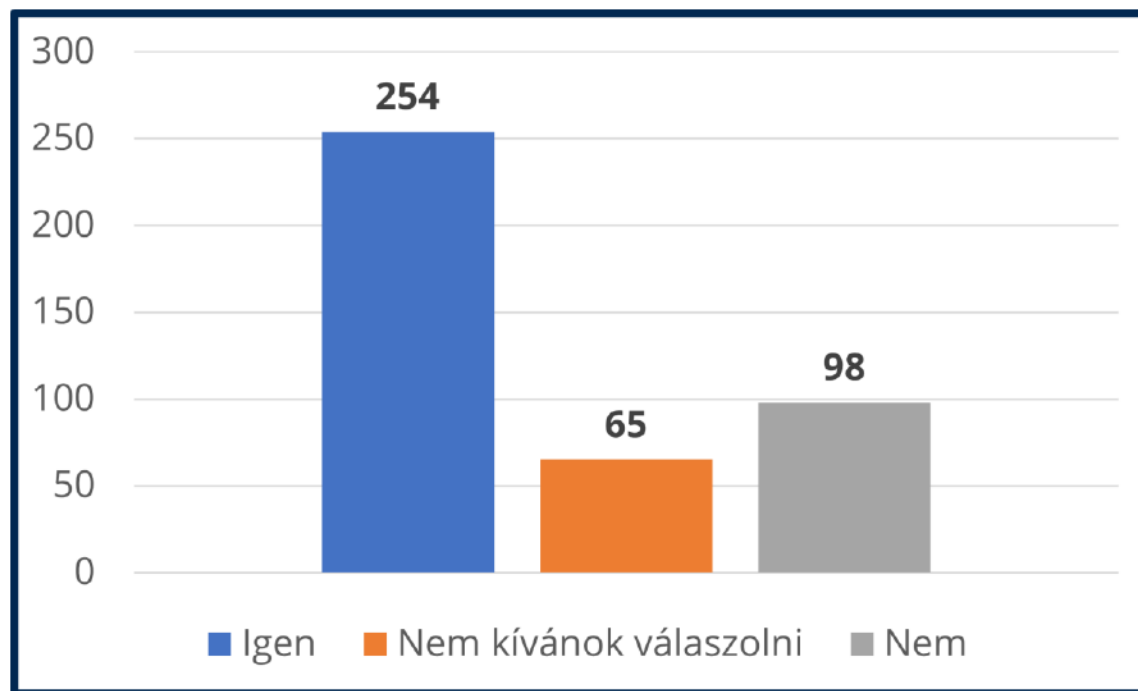

Néhány egyéb válasz:

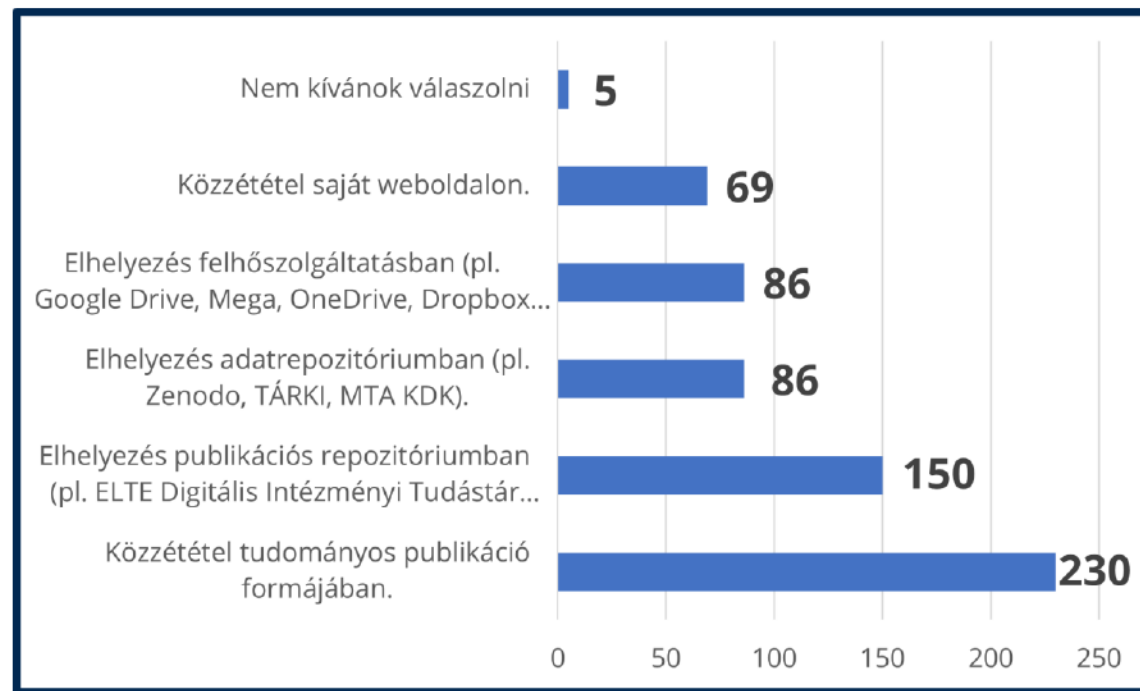
- Protein Data Bank (PDB)
- Locus Reference Genomic (LRC)
- National Center for Biotechnology Information (NCBI)

3. HAJLANDÓSÁG

A kutatás során létrejövő adatai között vannak-e olyanok, amelyeket mások számára láthatóvá, kereshetővé és felhasználhatóvá tenne?

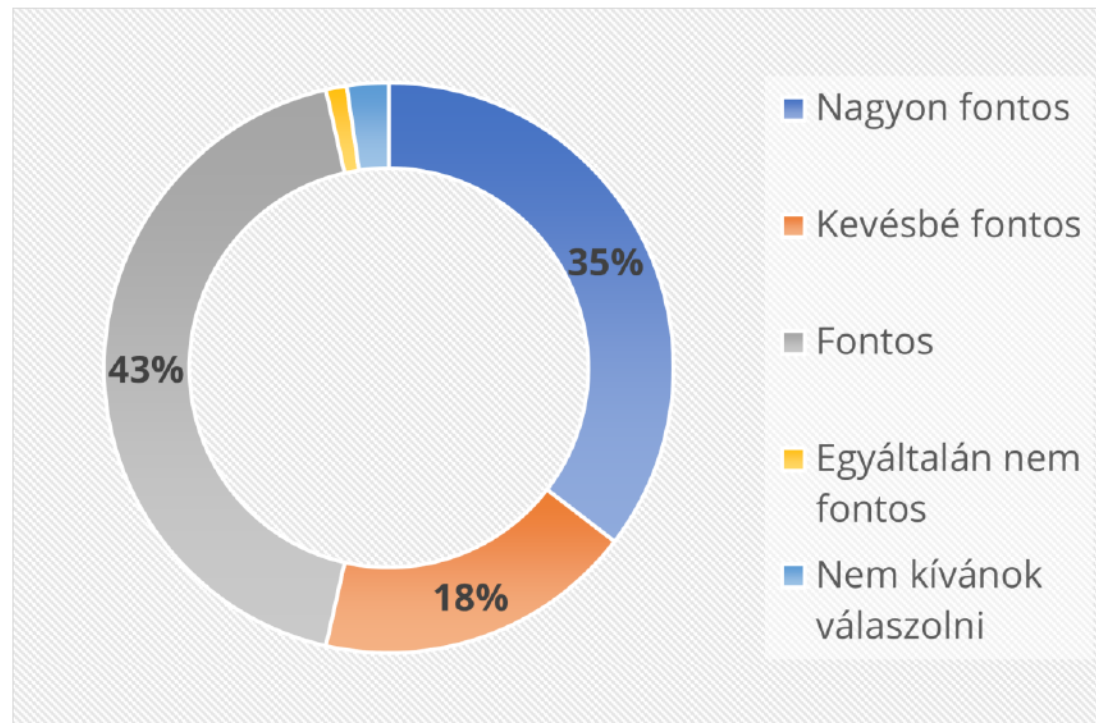

Milyen módot/infrastruktúrát választana kutatási adatai megosztásához, láthatóvá tételéhez?

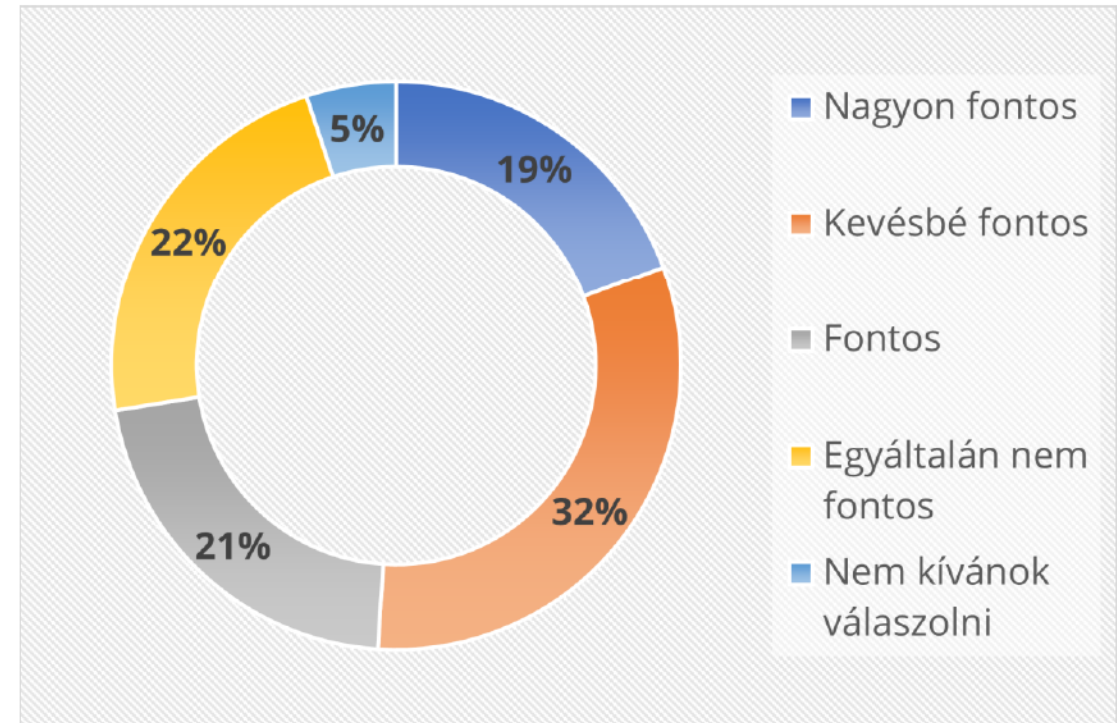

3. A KUTATÁS LÁTHATÓSÁGÁNAK FONTOSSÁGA

Mennyire tartja fontosnak, hogy a kutatása során keletkezett adatok mások által is láthatóvá, kereshetővé és felhasználhatóvá váljanak?

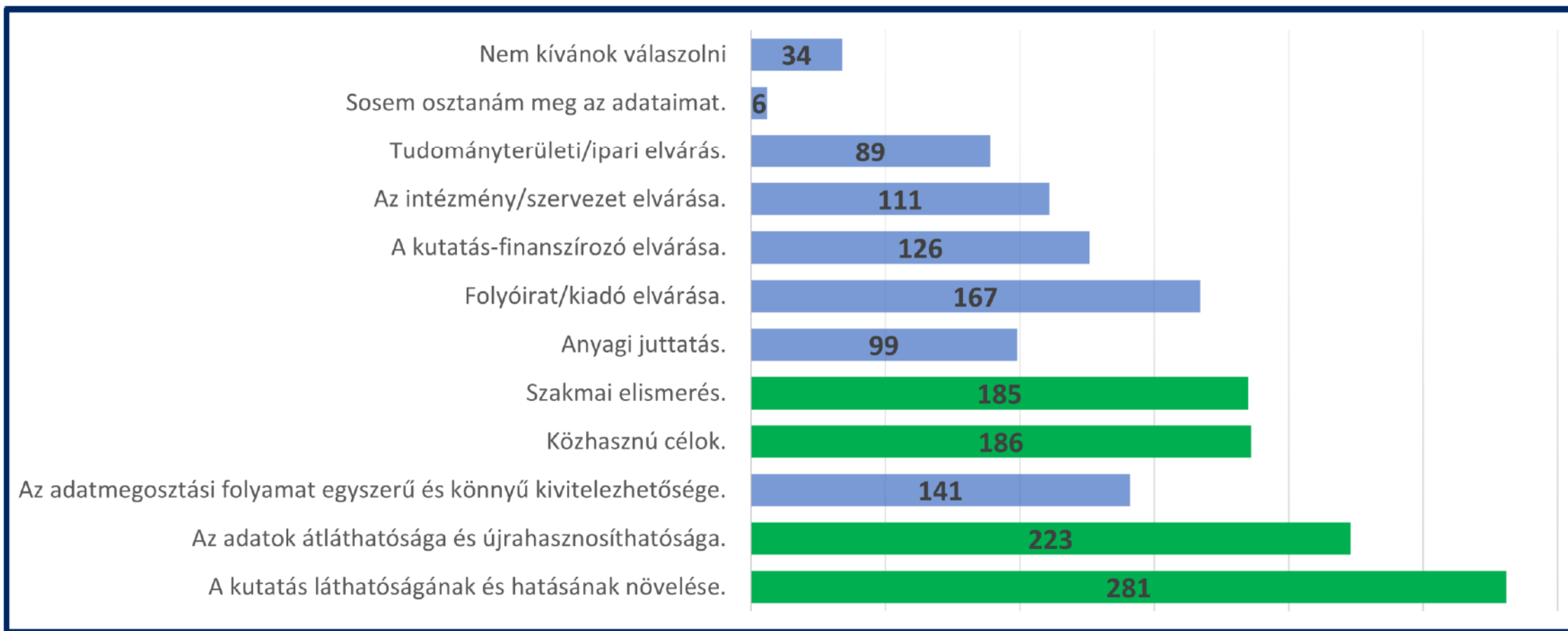
Mások számára láthatóvá tennék.

*Mások számára **nem** tennék láthatóvá.*

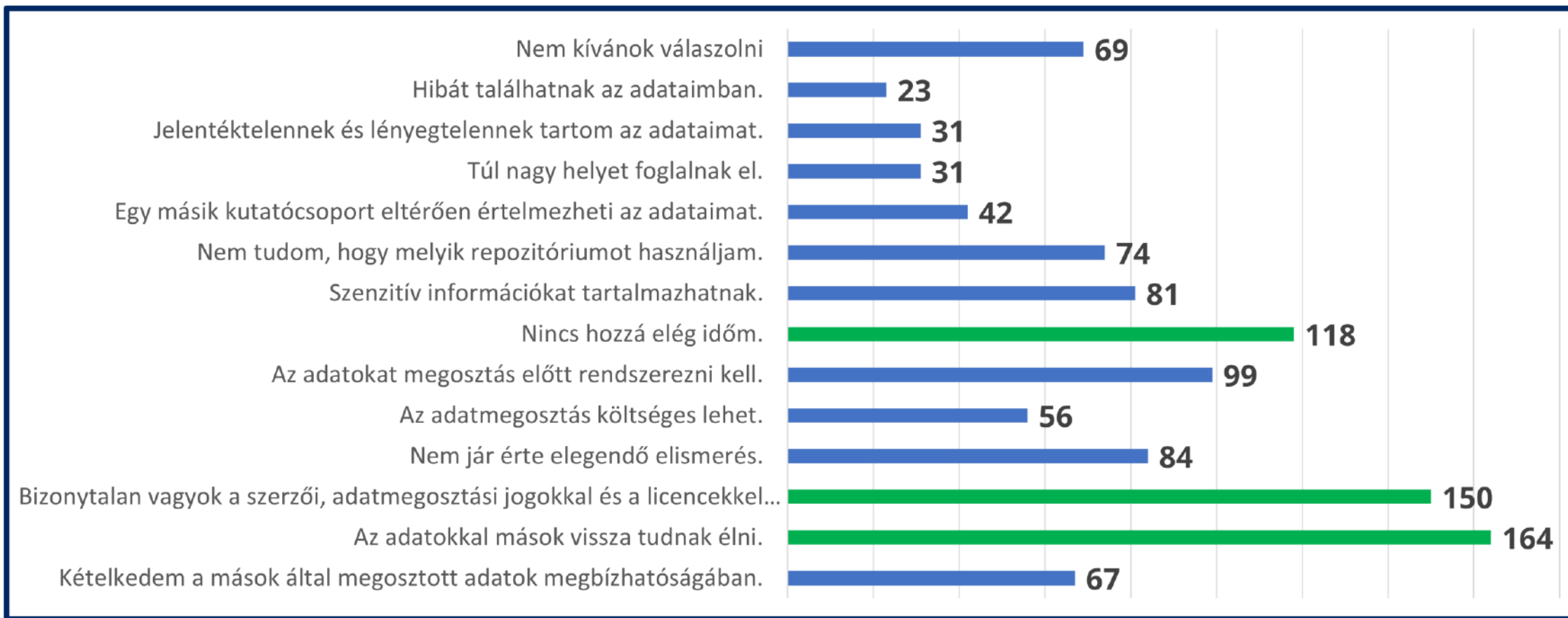
3. MOTIVÁCIÓK

Mi motiválná kutatási adatai megosztásában?

3. AGGÁLYOK

Milyen aggályai vannak, amelyek miatt a kutatási adatait nem szívesen osztaná meg?

4. ADATGAZDÁSZ SZOLGÁLTATÁS I.

Hallott már korábban adatgazdász (data steward) vagy hasonló kutatási adatkezelési szolgáltatásról?

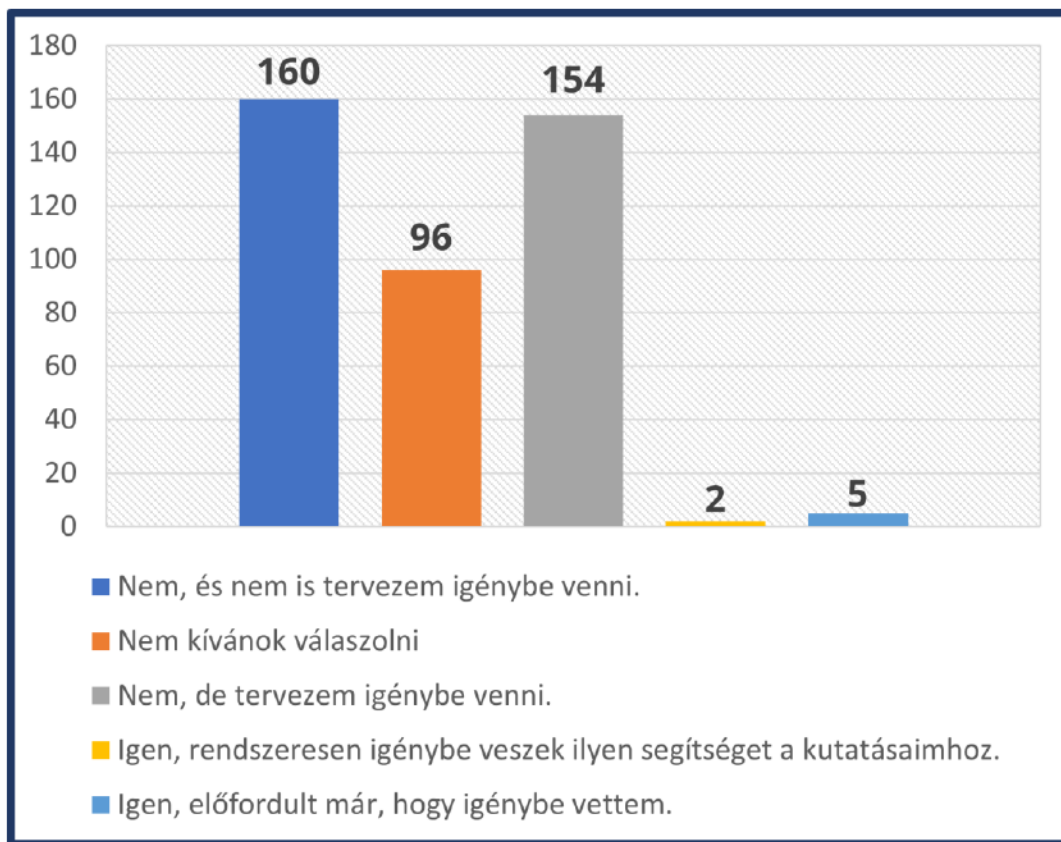
Kar / Egység	Nem, nem hallottam róla	Igen, hallottam róla	Nem kívánok válaszolni	Összesen
ÁJK	11	5	1	17
BGGyK	11	3	0	14
BTK	93	33	8	134
GTK	6	4	2	12
IK	37	7	7	51
PPK	43	7	5	55
TÓK	9	3	0	12
TáTK	14	2	0	16
TTK	82	18	6	106
Karon kívüli egység	4	0	2	6
Nem kívánok válaszolni	5	2	7	14
Összesen	300	81	36	417

4. ADATGAZDÁSZ SZOLGÁLTATÁS II.

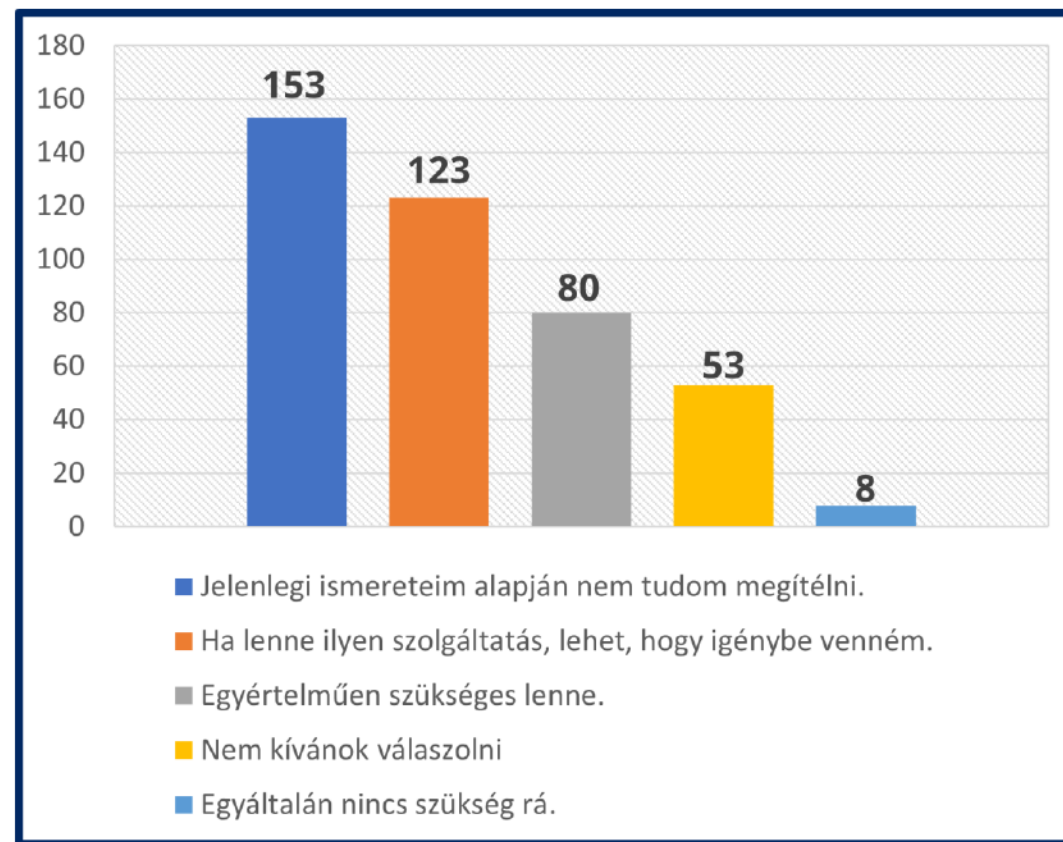
Kutatási hajlandóság és adatgazdász tevékenység ismerete		A kutatás során létrejövő adatai között vannak-e olyanok, amelyeket mások számára láthatóvá, kereshetővé és felhasználhatóvá tenne?		
		Igen (254)	Nem (65)	Nem kívánok válaszolni (98)
Hallott már korábban adatgazdász (data steward) vagy hasonló kutatási adatkezelési szolgáltatásról?	Igen, hallottam róla.	59	17	5
	Nem kívánok válaszolni	8	4	24
	Nem, nem hallottam róla.	187	77	36

4. ADATGAZDÁSZ SZOLGÁLTATÁS III.

Korábban már igénybe vett adatgazdász (data steward) vagy hasonló kutatási adatkezelési szolgáltatást?

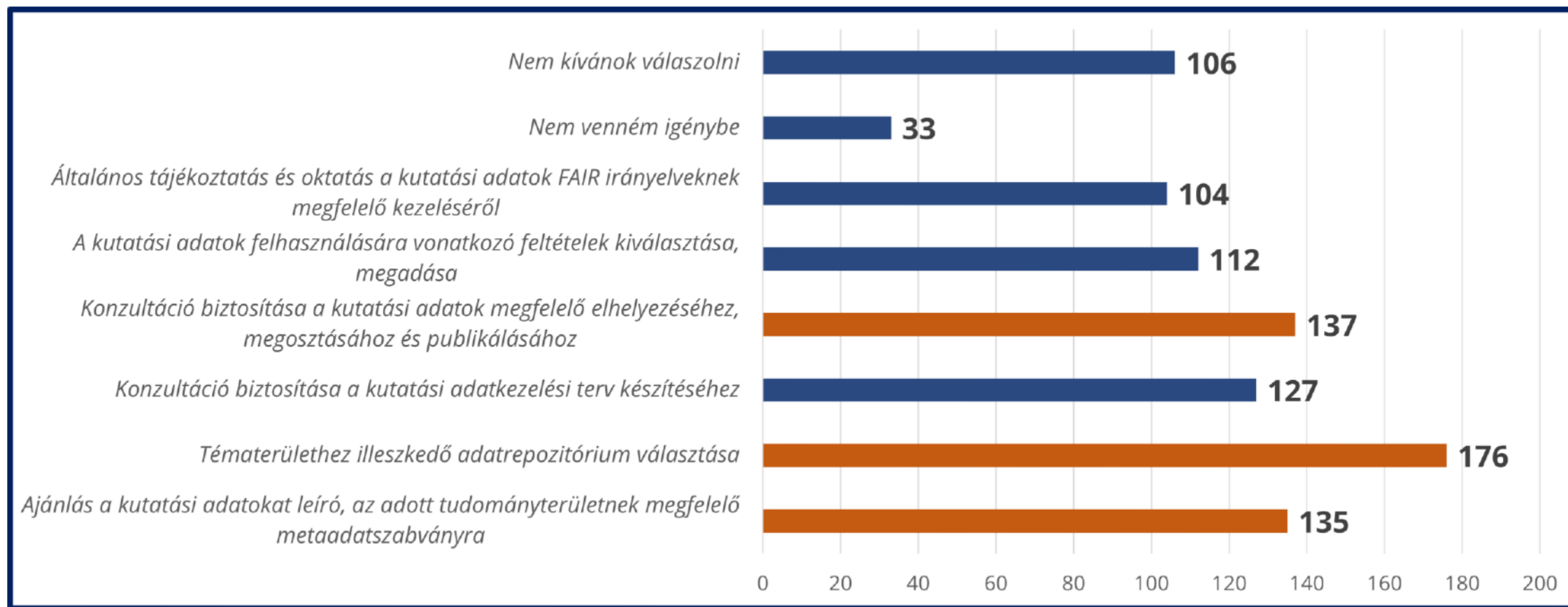

Mennyire tartaná hasznosnak, ha az Egyetemi Könyvtár és Levéltár adatgazdász (data steward) szolgáltatást nyújtana az ELTE kutatóinak?

4. ADATGAZDÁSZ SZOLGÁLTATÁS IV.

Leginkább mely területeken venné igénybe az adatgazdász (data steward) szakmai támogatását?

5. MEGJEGYZÉSEK

Kényszerélmény és frusztráció a kitöltéshez kapcsolódó rendszerhasználat miatt (Neptun „tolakodó” rákérdezése), valamint általános erőforráshiány (idő, pénz, szakember, tárhely) az adatkezelési elvárások teljesítéséhez.

A téma fontosságát hangsúlyozzák, és igénylik a képzést, tanácsadást, és többen kifejezetten hasznosnak/üdvözlendőnek írták le a kezdeményezést.

VÍZIÓ

Milyen feladatokat láthatna el a kutatástámogató könyvtáros, adatgazdász?

Képzési és támogatási feladatok

- Szolgáltatás kidolgozása és bevezetés
- Tájékoztatók és konzultációk szervezése
- Alap- és haladó szintű képzési anyag kidolgozása
- Tájékoztató anyagok és útmutatók összeállítása
- Adatkezelési tervek elkészítésében támogatás nyújtása

Operatív feladatok

- Repozitóriummal kapcsolatos trendek nyomon követése
- Meglévő repozitórium esetén: a jogosultságok kezelése és naprakészen tartása
- Kutatók támogatása a kutatási adatok elhelyezésében

Kommunikációs feladatok

- Részvétel nyílt tudomány, adatgazdászati témájú konferenciákon
- Részvétel a hazai szakmai szervezetek munkájában

Stratégiai feladatok

- Az egyetem adatkezelési gyakorlatainak felmérése
- Az egyetemi szintű adatkezelési politika és irányelvek kidolgozásában való aktív részvétel
- Intézményi pályázatok feltérképezése, lehetséges kutatási adatkezelési csatlakozási pontok feltárása

ÖSSZEFOGLALÁS

- Az elmúlt felmérések eredményeiből látszódik, hogy az elemzés készítéséhez **új kommunikációs csatornát** kell kiválasztani.
- A kutatási adatkezelés témaköre egyre hangsúlyosabb témakör a nemzetközi tudományos kommunikációban. Fontos, hogy a **kutatók támogatást kapjanak** ezen a területen.
- Adatgazdász-szolgáltatás iránt „feltételesen erős” igény: a kérdőív kitöltői közül sokan nem vettek még igénybe hasonló jellegű szolgáltatást, de **a többség hasznosnak tartaná**, különösen a **metaadatszabvány-ajánlás, a repozitóriumválasztás és a DMP-konzultáció** terén.
- A feladatkörnek magas az erőforrásigénye.

ELTE

EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR
UNIVERSITY LIBRARY AND ARCHIVES

Köszönöm a figyelmet!

Móring Tibor

Kutatástámogató könyvtáros

moring.tibor@lib.elte.hu

Ki, mit, hova, miért? Trendek és innovációk a kutatásiadat-kezelésben, HUN-REN Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet.

Budapest, 2025. október 8.